

איצרות

גליון שבוני מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

■ 'אוצרות' גם בסלולרי

כחלק מהרחבת והפצת אור רבינו, התווספה בימים אלו למערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' אפשרות להתחבר לכל המידע והשיעורים דרך מספר טלפון סלולרי כשר.

המספר הכשר יתן מענה נגיש וזול לבעלי תוכניות מוזלות או חבילות חינם בשיחה לקומה הכשרה.

כך תוכלו להתעדכן ולהתחבר לשיעורים קבועים ולשידורים חיים מהטלפון הנייד, בזמנות גבוהה ובעלות נמוכה.

למערכת השמע בקומה הכשרה, חייגו: 054-85-9-41-41 ושאו בו מים חיים ממעיני הישועה.

■ 'שפתנו תיכון אמת'

במערכת 'אוצרות ברסלב' עוסקים זה שנים בהעשרת אוצרות הרוח ע"י מערכת השמע, ע"י עלון 'אוצרות', וע"י מוקד הישועות.

מטבע הדברים, רבים מקבלים על עצמם לתמוך במפעל קדוש זה, ובפרט מקרב אלה שגורו בשירותי 'מוקד הישועות'.

כעת, בערב יום הקדוש, זה הזמן לבדוק אם קיימנו את מוצא שפתנו, לקיים את הבטחותינו, לשלם בטובת עין את כל התחייבויותינו ולזכות בברכת טוב וכתובה וחתימה טובה.

להסדרת חובות, נדרים ונדבות, ניתן לפנות להר"ר נחמן גריוולט: 05731-222-47

יום כיפור עם הפנים לעתיד

עמוק בלב, מנקרת השאלה: יום כיפור מגיע שוב, ובו יתכפרו עוונותינו. אך מה יהיה המשך? האם חלילה נמצא את עצמנו באותו מצב רוחני בוודאי של ערב יום הכיפורים של שנת תשע"ה? האם יום הכיפורים הוא יום שמכפר רק על העבר, או יש בו גם בשורה בקשר לעתיד?

ובכן, בשורה בפיו של מוהרנ"ת: יום כיפור אינו רק יום של מחילה סליחה וכפרה, אלא הוא בעיקר יום שבו מקבלים דעת ואור איך להתחיל לחיות מהיום כרצון ה'.

על היום הקדוש הזה לא נאמר רק: "כי ביום הזה יכפר עליכם", אלא נאמר עליו גם כן: "לטהר אתכם מכל הטאותיכם לפני ה' טהרו", כשהכוונה היא "שה' יתברך יטהר אותנו להבא מכל הטאותינו; שימשיך עלינו דרך התשובה, לטהר עצמינו מכל הטאותינו מעתה, שלא נחטא עוד" (ליקוטי הלכות, שבת ז, נג).

ויש לו למוהרנ"ת גם הוכחה ברורה לכך: "כי זה מבואר בדברי רבותינו זכרונם לברכה, שיום כיפור אינו מכפר אלא לשבים [לבדל]. ועל כן, בוודאי, מאחר שה' יתברך התרצה למשה למחול ביום הכיפורים עוונות ישראל בכל שנה ושנה, בוודאי ההכרח שיעזור גם זאת לישראל, שישבו בתשובה, כדי שימחול להם. ועל כן באמת יום הכיפורים מועיל בכל הבחינות" (ליקוטי הלכות, ערות ה, יד).

לאמור, שאם הקב"ה קבע יום לכפרת עוונות, חייב להיות שביום זה מאיר הקב"ה הארה של תשובה בלבבותיהם של כל יהודי ויהודי!

ביום הכיפורים מסתיימים ארבעים הימים שבהם עלה משה למרום וסלל לנו את "דרך התשובה" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, פג), דרך שמלמדת אותנו להיות תמיד עם ה', הן בעליות, והן בירידות, אפילו אלה הגרועות ביותר.

ארבעים יום עמד והפציר משה: "סלח נא לעוון העם הזה כגודל חסדך", עד שביום כיפור נענה לו השם יתברך ואמר: "סלחתי כדברך", ובכך הסכים עמו הקב"ה "שיהיה נגמר דרך כבושה לתשובה, שעל ידי זה יהיה מוחל וסולה לישראל עוונותיהם בכל שנה בזה היום" (ליקוטי הלכות, ערות ה, יד). הקב"ה לא רק הסכים לסלוח, אלא גם הסכים לחזק את לבבות ישראל ולתת להם את הכח להיות עמו תמיד, גם בעליה וגם בירידה.

ואכן, באותו יום ירד משה מן ההר ושני "לוחות העדות" בידו. מהי אותה עדות? "שני עדים נאמנים, המעידין לישראל אמינות טובו וחסדו יתברך, שהוא שוכן אתנו תמיד, וימינו פשוטה תמיד לעזרנו לשוב ולקרבו אלינו" (שם).

ביום זה אנו מזכירים בתפילת המוסף את סדר עבודתו של הכהן הגדול בבית המקדש, סדר שכולו כניסה ויציאה; הכהן היה נכנס ויוצא מקודש הקדשים, שוב נכנס ויוצא, פושט ומשנה את בגדיו מבגדי זהב לבגדי לבן שוב ושוב – חמש פעמים.

כל זאת למה? כדי לתת לנו את הכח לעבוד את ה' גם בכניסה לקודש, וגם ביציאה ממנה.

שהרי הצדיקים הגדולים, כדוגמת הכהן הגדול, אינם מתבלבלים לא מעליה ולא מירידה; תמיד הם דבקים בה'. אך הם דואגים "שגם אנחנו עתה בכל דור ודור, וכל אדם בכל מקום שהוא, יוכל להמשיך על עצמו בחינת דרך התשובה, עד שגם אפילו המונחים בשאל תחתיות יוכלו למצוא את השם יתברך תמיד, בבחינת 'ואציעה שאול הנך'... שזהו בחינת עבודת הכהן גדול ביום כיפור מוחין לפנים, ומפנים לחוץ" (ליקוטי הלכות, שבת ז, נב).

ביום קדוש זה אנו קוראים בתורה על נדב ואביהוא שמתו בעת שנכנסו להקריב קרבן שלא כדת, ועל אזהרתו של ה' לאביהם אהרן הכהן ש"אל יבוא בכל עת אל הקודש". שכן, ביום זה אנו מסיימים לקבל את דרך התשובה שמלמדת אותנו איך להיכנס ואיך לצאת...

ואכן, למטרה זו עלינו לכוון את עיקר תפילותינו ביום קדוש זה: 'אנא ה', קרב אותי לצדיק האמת, הכהן הגדול מאחיו, שילמד אותי איך למצוא אותך במשך כל ימות השנה, גם כשאני נכנס בקודש, וגם כשאני יוצא'.

שהרי "כל התפילות והתחנות ובקשות והסליחות שישאל מרבין לבקש מחילה וסליחה וכפרה בעשרת ימי תשובה ובפרט ביום כיפור – אין הכוונה להתפלל ולבקש על העבר לבד; רק שצריכין לבקש רחמים ביותר שיעזרו השם יתברך מעתה לדרך התשובה, שלא יחטא עוד ולא יפול משום דבר" (ליקוטי הלכות, שם).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	י	ל:	רמא	שנו שנה	פז
א	יא	לא:	רמב	שנט שם	פז
ב	יב	לא:	רמג	שסא שסב	פח
ג	יג	לב:	רמד	שסג שסד	פט
ד	יד	לב:	רמה	שסה שסו	צ
ה	טו	לג:	רמו	שסז שסה	צא
ו	טז	לג:	רמו	שסט שע	צב

אוצרות ברסלב

י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'
 ת.ד. 50617 בית שמש
 טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000
בארה"ב 1-718-8552121
באנגליה 0203-6085819
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעסקי

יום המחרת של יום הכיפורים...

– שעל ידי זה עיקר הגדלת שמו יתברך" (ליקוטי עזות, יום הכיפורים).

אמור מעתה: גדולתו של שם ה', תלויה בשם הטוב שלנו! לפיכך, כמה שמחה אנו יכולים לשאוב רק מעצם עובדה זו, ששמו של השם יתברך נקרא עלינו. הרי אין לך שמחה גדולה מזו; אין לך התחזקות גדולה מזו.

"כי עיקר שורש כל השמחות הוא משם ה', בבחינת 'בשמך יגילון כל היום'. כי כל הבטחונות וכל התקוות וכל הישועות; כל מה שאנו מקוים ומחכים ומצפים לישועה עדיין בגשמיות ורוחניות – הכל הוא מה שאנו בטוחים בשם ה' שלא יעזוב אותנו לעולם בעבור שמו הגדול, כמו שכתוב: 'כי לא יטוש ה' את עמו בעבור שמו הגדול'.

"ומשם כל השמחות, 'כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו'. וכמובאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה, שעיקר התחזקות של כל אדם – שאיך שהוא, איך שהוא, צריך להתחזק את עצמו לבל יפול יותר חס ושלום – עיקר ההתחזקות הוא על ידי השם. היינו על ידי שם ה' ושם הצדיקים האמתיים אשר שמם נקרא עליו, שזהו בחינת שם ה'; כי שמו יתברך משותף בשמם. וכמובאר בכמה מקומות, שעיקר ההתחזקות והשמחה, הוא מה שזכינו 'שלא עשני גוי' והבדילנו מן התועים וכו'. היינו, מה שעדיין שם ישראל נקרא עליו" (ליקוטי הלכות, שבת ד, טו).

אדרבה, אם לא זכה להתפלל ביום הכיפורים – יזכה לפחות להתחיל מהיום להתפלל כראוי. כאשר לימד אותנו רבינו הקדוש, על ידי רבי נתן תלמידו עם הסיפור הבא:

"כשסיפרו לפני מוהרנ"ת מגודל עבודותינו הנשגבות והיגיעות של רבי שמואל אייזיק תלמיד רבינו ז"ל, שעבד את ה' יתברך בכוחות עצומים לאין שיעור, עד שאמר פעם 'אילו ידעתי שלמחרת אקרא קריאת שמע כהיום, מוטב לי להניח את ראשי על סף הדלת כדי שיקטעו אותי' – הפטיר מוהרנ"ת: 'אותו הולך רבינו על חוד החרב, ועמד בו. אבל אותנו לימד רבינו שאם לא זכינו להתפלל היטב ביום הכיפורים – מתפללים היטב ב'שם השם'" (שיש"ק, ג, קע).

בהקשר זה מעניין לציין, שברוסיה היתה ביום זה התעוררות ויתר מאשר ביום הכיפורים, כפי שמוסר רבי שמואל הורביץ ביומנו: "במדינת פולין היה התעוררות בכל ישראל בערב יום כיפור, ליכל נדרי, שהיו באים כולם, אפילו מהמושע הגדול ביותר, לבית הכנסת להתפלל, והדווקא עצום בבתי כנסיות. וברוסיה, ההתעוררות הגדול והקיבוץ והדווקא, הוא במוצאי יום הכיפורים, היינו ב"שם ה'" (ימי שמואל, פרק קלז).

ביום זה שלאחר יום הכיפורים – מגלה לנו רבינו הקדוש – מתגדל ומתעלה שמו של השם יתברך, וזאת "על ידי שביום כפור נרצה ה' יתברך לישראל, וסולח להם עוונותיהם, ועל ידי זה ממיאל הם ניצולים מכל העונשים ומכל הגזירות

"זה שקורין העולם את מחרת יום הכיפורים 'שם השם' – כי אחר יום הכיפורים, או נתגלה בחינת שם ה'... כי אחר המחילה והסליחה שנעשה ביום הכיפורים, נגדל שם ה'".

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, סו)

והיי ממוחרת... היום שלאחר יום הכיפורים; היום שאין מתאים כמותו להתחדשות נפלאה. הרי זה עתה יצאנו נקיים וצחים.

יום זה זכה לשם מיוחד: "גאט'ס נאמען" = "שם השם", ורבינו הקדוש אף גילה תורה שלימה על היום הגדול ושמו המיוחד, עד שבמכתב של מוהרנ"ת שכתב ביום זה (שנת תקצ"ז) הוא כותב על כך: "אלמלא לא איתנא לעלמא אלא לשמוע הטעם שנקרא יום הזה שם ה' – דיי!"

ביום זה נוהגים להשכים ולהתפלל שחרית כוותיקין עם הנין החמה, גם אלו שאין משכימים כל השנה. כשתפילה זו מהווה תנופה של התחדשות לעבודת ה' לכל היום כולו. "כי כשמתפללין בבוקר השכם, יש פנאי וחיית כל היום לעבודתו יתברך" (עלים לתרופה); ו"נא בני, שתרגיל עצמך בזה. מי ייתן שתזכה להתפלל בכל יום תפלת הוותיקין – אשריך וטוב לך!" (שם).

גם מי שלא זכה לנצל כראוי את הימים הנוראים, ואף לא להתפלל כראוי ביום הכיפורים, אין לו סיבה להתאכזב;

רבי שמחה'לה מאומן

מאיר קורמן: "רבי ישראל מקרדאן נתקרב בשנת תר"ן, ועד שנת תרס"ב זכה להיות בארץ-ישראל שלש פעמים ולשוב לחו"ל, ולקח עמו אז את ר' יענקלע סופר, את ר' חיים ב"ר שבתי ואת ר' שמחה'לי. על ראש-השנה היה חוזר תמיד לאומאן".

גם בארץ ישראל נהג ר' שמחה'לה כמנהגו הטוב באומן, לעשות צדקה וחסד. הוא ראה משפחות עניות הסובלות קשות, וכדי להקל מסבלם ומצוקתם רתם עצמו לפעולות צדקה להחיות נפשות רבות כל זמן שהותו בארץ הקודש. שמחה גדולה אפפה אותו שנפל בחלקו לעסוק בצדקה גם בארץ ישראל, אשר על כך אמרו חז"ל: "אין צדקה כצדקת ארץ ישראל".

החסיד המופלא רבי שמחה'לה מאומן נסתלק לעולמו באומן, ביום-הכיפורים בעת תפילת נעילה, שנת תרע"ט-ר"פ, ומנוחתו כבוד באומן.

אם תחליט שגם אם תיכשל, תמשיך לקוות לה', בוודאי תזכה לתשובה

(עפ"י ליקוטי הלכות, הונאה ג)

עוד מהספר 'אוצר נחמני':

"רבי שמחה'לי מאומן ז"ל היה מרבה לעסוק בצדקה וחסד, להחיות עניי אנ"ש שרעבו ללחם, כפרט בתקופת מלחמת העולם הראשונה; והיה הולך יום יום בשמחה רבה אל הבעלי בתים שבעיר, לאסוף מהם לחם ושאר מצרכי מזון נחוצים, וגם עצים ונפט לבישול ולחימום הבית וכדומה שאר דברים הנערכים למשפחות העניות.

"אירע פעם שהלך אל בעל הבית אחד שלא חשק לתת לו לחם, בנימוק שאין לו לתת. כשמוע זאת ר' שמחה'לי שאין לו, לא חשב הרבה, ותיפק ומיד לקח את שק הלחם שבידו ושפך את תכולתו בביתו, ואמר לו: 'הנה, יש לכם לחם לשובע', ומיד נס ויצא החוצה. הבעל הבית, כשראה זאת, צעק אחריו: 'מה עשית ר' שמחה'לי, הלא יש לי ברוך ה' לחם ומזון בשפע, ואיני צריך לבריות'. ענה לו ר' שמחה'לי: 'הלא אמרת לי שאין לך לחם לתת, ובכן דאגתי שיהא לכם לחם בבית; ועכשיו שאני שומע שכן יש לכם, אתם צריכים לתת – אדער געבן – אדער נעמען! (או לתת – או לקחת). ומני אז ידע בעל הבית שכשר' שמחה'לי בא לאסוף, צריכים לתת לו בעין טובה".

במעשי החסד שלו הציל לא מעט משפחות מחרפת רעב. באחד ממכתביו של רבי שמשון בארסקי משנת ע"ת, מספר הוא כי המצב הגשמי של אנשי המעמד באומן דחוק מאוד ואין להם מאומה, כי אם מה שרבי שמחה מקבץ עבורם.

ר' שמחה'לה זכה לעלות לארץ-ישראל ולהתאבק בעפרה הקדוש. היה זה רבי ישראל קארדונו שלקח אותו ועוד כמה מאנ"ש באומן בנסיעתו לארץ-ישראל, כפי שכותב ר' יצחק

על רבי שמחה'לה מאומן אמרו שכשמו - כן הוא; כל מהותו היתה שמחה והיה איש שמח להפליא. בפיו שגורים היו אמרות משמחות-לב שהחיו את הבריות. רגיל היה לומר: "מה שהרבי אמר מוצה גדולה להיות בשמחה תמיד" - כך מוכרח להיות ואין מציאות אחרת, כי בלי שמחה אין חיים כלל. עיקר החיות מקבלים מהשמחה, וזהו עיקר הווייתו של האדם; כשהוא שמח - הוא חי!" היה בעל-תפילה נפלא, התפלל הרבה פעמים כש"ן בתפילת מנחה, והיה מעורר ומלדיב את הקהל לתפילת מנחה בדברי חז"ל: "לעולם יהא אדם זהיר בתפילת המנחה", כשלאחר מכן הוא פותח באמירת הקרבנות בהתלהבות גדולה.

בספר 'אוצר נחמני' העומד לראות אור בקרוב, כותב רבי נחמן בורשטיין שיחי' בשם זקני אנ"ש: "רבי שמחה'לי ז"ל מאומן, היתה לו עבודה מיוחדת בעטיפת הטלית; הרבה פעמים כשהיה מתעטף, היה עומד מעוטף בטליתו זמן רב, ואז היה מפוז ומכרכר בהמחאת-כף וריקודים. גם היה מתבודד ומשיח לבו בינו לבין קונו וכן היה גונח ומתאנח וצועק ובוכה מתוך שמחה (מעלת הבכיה - כשהוא מתוך שמחה, כמאמר רבינו ז"ל בליקוטי מוהר"ן סי' קעח)... והיה נוהג לומר אז, שהרבי אומר (בתורה ח) שבארבע נפשות הציצית, שם הרוח חיים שמקבלים מהצדיק, על כן טוב לעשות אז כל העבודות שציוה רבינו ז"ל".

"גם כשהיה לוקח הטלית והתפילין בידו להניחם, היה נוהג להכריז ולומר: 'הרבי מספר ביספורי מעשיות' (מעשה ד) שב'שפאניע' (ספרד) היה אסור ליהודים להניח טלית ותפילין בפרהסיא. ברוך ה' ששמחה'לי יכול להניח טלית ותפילין בפרהסיא! והיה רוקד וקופץ עם כים הטלית ותפילין בשמחה רבה".

מזל שיש יום נפור אחרי ראש השנה...

למחרת ראש השנה לא ידע רבי יצחק מה לעשות הלאה, לביתו הרי אין הוא מסוגל לחזור, ובכלל הרי הוא נשאר כעת מחוסר פרנסה. הוא לא הצליח להחליט מה יהיו צעדיו הבאים.

כפי שנהג עד עתה פשט את ספיקותיו מול אביו הדגול. בגודל חכמתו וצדקתו דווקא מוהרנ"ת לא היה מסופק כלל, והנחה אותו בדיוק כיצד להתנהג עם בני ביתו.

מתוך אמונת חכמים מוחלטת שב רבי יצחק לביתו, התגובות היו בדיוק כפי הציפיות. אולם הוא התנהג על פי הנחיותיו הברורות של אביו. למרבה הפלא ההתנהגות הזו דווקא הורידה את מפלס הכעס, המענות והטרוניות המשיכו להשמע בעוז, אבל האש לפחות לא התלהטה...

למחרת יצא לרחוב העיר בהיסוס, אפילו לא ניסה ללכת לבית הדואר, מתוך מחשבה כי מכתב הפיטורין בוודאי ממתין לו על הדלפק. והנה את מי הוא פוגש? את רבי יוס'ל הוויזנר!... רבי יוס'ל ניגש אליו בחביבות מופגנת ושואל אותו כשכולו תמיהה: "מדוע אינך נמצא עכשיו בבית הדואר?! והוא מומיך: "אל תפחד משום דבר! שוב לבית הדואר והמשך בעבודתך כרגיל" - - -

ובכן, כפי שהבטיח מוהרנ"ת, דאגת הפרנסה ירדה מעל הפרק. כעת נשאר החלק הקשה והמסובך יותר, המצב בבית פנימה...

הנה גם חלק זה הסתדר על הצד הטוב ביותר. הגיע ערב יום-כפור, מאימת יום הדין השוררת בבתי כל ישראל השלימו בני הבית, והשלום והשלוה חזרו לשכון.

וכך נהג מוהרנ"ת לומר: "תודה לקל שאחרי ראש השנה מגיע יום כפור"... כלומר, לאחר ראש השנה שבו נסעו לאומן, לפעמים יש חוסר הבנה מצד בני הבית, ואז מגיע יום-כפור וסולחים זה לזה.

קל-וחומר לבנו של מוהרנ"ת התלמיד המובהק. לאלו שקבלו בפניו מדוע אינו מתנכל למנהל הדואר השייך ל"כת", ענה בחכמה: "אין הוא נוסע לברסלב לשם חסידות חס וחלילה; בסך הכל הוא נוסע לאביו המתגורר בברסלב כדי לקיים מצוות 'כיבוד אב' ותו לא..."

ואז הלך והתקרב ראש השנה... זוהי שעת המבחן: אם רבי יצחק נוסע לאומן - המרצע יוצא מן השק, שוב אין מדובר בכיבוד אב; מדובר בחסידות 'לשמה', בקיום הצוואה של הרבי - - -

רבי יצחק לא ידע את נפשו; הוא הבין היטב מה מצפה לו באם ייסע לראש השנה לאומן; אין ספק כי רבי יוס'ל היקר לא יוכל לעמוד בלחצים הנוראים, אף לביתו שלו לא יוכל לחזור בשלום, כי כך הובהר לו בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים: "אם אתה נוסע לאומן - אין לך לאן לחזור" - - -

משכך, הקדים רבי יצחק תרופה למכה ותקופה קצרה לפני ראש השנה נסע לברסלב כדי לשאול בעצת אביו, האם גם השנה, בכורח הנסיבות המצערות, מוטל עליו להגיע לאומן לראש השנה?

תשובתו של מוהרנ"ת היתה נחרצת: "הנסיעה לאומן לראש-השנה עולה על הכל; חייבים לקיים זאת אף במסירות נפש!"

היתה זו שנה לא פשוטה עבור חסידי ברסלב. שנת תקצ"ו. ה"מתנה" שרבינו הביא מארץ-ישראל ששמה "מוחלוקת" השתוללה אז במלוא עוזה. רק מתי מעט תלמידים שמו נפשם בכפם והמשיכו לנסוע למוהרנ"ת כאילו שום דבר לא קרה, ביניהם בנו יקירו רבי יצחק מטולטשין, שלמרות מניעות רבות ועצומות, המשיך לנסוע לאביו הגדול ולהתבשר מזיו תורתו הנובעת ויוצאת ממעינו הגדול של רבינו הקדוש, ומאשו הבורעת ותמשיך לבעור עד ביאת המשיח.

זוגתו של רבי יצחק הגיעה דווקא ממשפחה שהשתייכה לחוג מסויים שהתנגדו בתוקף למוהרנ"ת. משכך לא ראתה בעין טובה את המשך הנסיעות אליו; לשוא ניסתה למנוע ממנו להגיע לאביו, הוא ידע היטב שכל עתידו הרוחני תלוי ועומד בנסיעות אלו ויהי מה.

לפרנסתו עבד רבי יצחק כמנהל בית הדואר הראשי של טולטשין, ששימש גם כסניף מקומי של הבנק הממשלתי. יהודי יקר בשם רבי יוס'ל הוויזנער, שהיו לו קשרים עניינים "בחלונות הגבוהים", השתדל בשעתו עבור רבי יצחק שיקבל את המשרה הבכירה הזו.

כעת התחילו המתנגדים להפעיל לחצים כבדים על רבי יוס'ל שיפטר את רבי יצחק ממשרתו. אבל רבי יוס'ל קרוץ היה מחומר אחר; בחיי רבינו הקדוש זכה פעם אחת לשבות אצלו שבת שלימה - ומאז היתה לו הערכה מיוחדת לכל הקשור לחסידות ברסלב;

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה: בכמה שלבים נדפסו מכתבי מוהרנ"ת?

תשובת הר"ר אברהם שמעון בורשטיין:

כמעט כל המכתבים שנדפסו, נכתבו בידי מוהרנ"ת עבור בנו רבי יצחק מטולטשין; חלקם היו ממוענים בנוסף גם לשאר התלמידים והחסידים בסביבתו. אולם לאמיתו של דבר, מוהרנ"ת בעינו הצופיה למרחוק, כבר ידע אז שעוד יגיעו ימים והמכתבים האלה ייפכו לנחלת הכלל ויחזקו את לבות ישראל בעבודת השם יתברך.

וכך כותב הוא לבנו למחרת יום הכיפורים תקצ"ג (מכתב פד) בסיום מכתבו: "ותהיה מראה אלו האגרות לאנשי שלומנו החפצים באמת, ותחזרו ותצניעם אצלך, כי הם דברים יקרים וצריכים לשמורם, כי יהיו נצרכים בעזרת השם יתברך להחיות נפשות רבות בהסדו הגדול יתברך". כן מופיע בהקדמת הספר כי רצונו היה שהמכתבים יודפסו ויתפשטו בעולם.

עשרות שנים עברו מפטירת מוהרנ"ת, גם בנו רבי יצחק ששמר בביתו תכריך גדול של מכתבים עלה לארץ ישראל והסתלק שם לבית עולמו, ועדיין לא זכה הדור לאורם הגנוז של המכתבים.

רק בשנת תרל"ו, כאשר נדפס לראשונה ספר אוצר היראה "לקומי עצות המשולש" בידי הרב מטשערין, נדפס בתוכו מכתב אחד שעתידי לאחר מכן להצטרף לספר מכתבי מוהרנ"ת, והוא המכתב שכתבו אנשי שלומנו בברסלב ובו תיאור הסתלקותו של מוהרנ"ת.

אם נצרך גם מכתב זה כשלב בהדפסת הספר, נוכל להוסיף עוד ארבעה שלבים, וביחד הם חמשה:

בשנת תרנ"ג יצא לאור קונטרס קטן בעיה"ק ירושלים, ובו כעשרים מכתבים ממוהרנ"ת.

שלוש שנים לאחר מכן, בשנת תרנ"ו, נדפס בברדיטשוב ספר בשם "עלים לתרופה" ובו כמהצית ממכתבי מוהרנ"ת הנמצאים בידינו.

שאר המכתבים נדפסו בירושלים בשנת עת"ר, תחת שם אחר: "מכתבי מוהרנ"ת".

במשך עשרות השנים הללו, היו המכתבים מפוזרים בשלש מהדורות אלו; בכל אחת מהן היו מכתבים אחרים, כשכל שאר המכתבים שבידינו היום, טרם נדפסו ונמצאו אצל כמה וכמה מאנשי שלומנו.

רק בשנת תר"צ הגיע הספר למתכונתו הנוכחי, כאשר החסיד רבי אהרן לייב ציגלמן ה"ד מוורשה קיבץ לכרך אחד את כל המכתבים משלושת המהדורות, אליהם צירף גם את שאר המכתבים שעדיין היו בכתובים, וכן הוסיף בתחילת הספר את מכתבי הקדש של רבינו הקדוש בעצמו. את שם הספר קרא "עלים לתרופה" - מכתבי מוהרנ"ת" כשהוא משלב את שני השמות הנ"ל יחדיו.

לחידודא

חידה מס' 155

מי האנשים שבאו עם מוהרנ"ת בפעם הראשונה לרבינו?

הפתרון לחידה מספר 154

בכמה שלבים נדפסו מכתבי מוהרנ"ת?
- ראה מדור "גניזות" בגיליון זה.

זכה בהגרלה לחידה מס' 153

שמואל שפירא, רח' ריב"ל 36 בית שמש
בסך 50 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לקראת יום הניפורים

הרב שאול סירוטה

הז"ל הקדושים מפליגים בגדולת היום הקדוש והנורא הזה, יום הכיפורים, כמו שמביא רש"י על הפסוק (תהלים קל"ט ט"ז): "ימים יוצרו ולא אחד בהם" – שהקב"ה בירר לו יום אחד, הוא יום הכיפורים, לסליחה. לפיכך האחריות ביום זה היא גדולה מאד, כי בו תלויה כל השנה; ביום זה קובעים סופית כל אשר יארע לאדם במשך השנה.

אכן, מצד אחד הוא יום הדין גדול ונורא, אך מצד שני מגלה השי"ת ביום זה חסדים גדולים לברואיו – לסלוח להם על מעשיהם; ובתווך עומד יצר הרע וחושב מחשבות כיצד לגזול יום נשגב זה מבני ישראל. יש לו כח רב ואמצעים מיוחדים כיצד לעשות זאת, אם זה על ידי גרימות הלישות הדעת, או אם זה על ידי אופנים אחרים.

יש לזכור את אשר כותב רבי אברהם ב"ר נחמן בספר 'כוכבי אור' חלק: אמת ואמונה, שגם אם ישנם הרבה פסוקים שכתוב בהם שהשי"ת מנווט את כל דרכיו של האדם ואת כל מעשיו, אולם האמת היא שעדיין נשארת הבחירה; ואם האדם יבחר לעשות רע ח"ו, מכוונים אותו כך משמים, ואם לא חזר בתשובה חוסמים אותו כך שלא יוכל לחזור בתשובה, ואז האדם כבר רואה ראיות מפורשות שאכן אין רוצים בו...

לכן צריכים לדעת כי אנו באמצע מלחמה גדולה, כמו שכותב מוהר"ת בליקו"ה שימי תשרי הם מלחמה גדולה, ואין זמן לישון ולהזניח את עצמנו. שכן באמת השי"ת רוב רחמנותו מאיר לנו את הדרך ומורה לנו בדיוק מה לעשות ביום זה, אך צריכים להיות ערניים לכך ולכוון את הדעת כדי לנצל זאת כראוי.

ואולם, לפני הכל צריך לדעת את גדול חומרת העוונות, כמו שאמר רבינו (שיחות הר"ן, רלו) שהיסורים הגדולים ביותר בעולם הזה, טובים יותר מכוויה אחת בגיהנום. ואם כן, צריך אדם לעשות כל שביכולתו שלא יסבול כל כך בעולם הבא; וכמו שאמר רבי נתן, שטוב לאדם לעבור את כל הצרות שבעולם, כדי להקל על עונש אחד בגיהנום.

ברם, היצר שם על זה משקל גדול, להכניס באדם הרגשת הקלה בחומרת החטאים. שהרי אם היה אדם מפנים באמת כמה גרוע עונש אחד, ובדאי כשאדם יודע כמה הוא חטא ופשע – היה רודף אחרי צדיקי אמת שידריכו אותו כיצד להקל ולו במעט מהעונשים הנוראים, ולא היה הולך שולל על ידי היצר, רק מחכה בכליון עינים, מתי יבוא יום הכיפורים ויטיב את דרכו.

על כן חייבים להתעורר מהאדישות הנוראה שהיצר מנסה להשרות עלינו, וזאת כמובן ע"י התבודדות, להתבונן אז במעשיו ולבקש עליהם סליחה ומחילה. כמו שאמר רלו"צ בנדר שאחת המעלות של ההתבודדות היא להיות מודע למעשים שעושים, שהרי מפרטים אז את כל מאורעות היום לפרטי פרטים, וכל מה עשו בכל רגע ורגע.

בכן אחים יקרים, זוהי מלחמת היצר, שבה הוא זומם להכניס בנו טמטום ואדישות – ועי"ז להפסידנו בידיים את כל האוצרות הגדולים שאפשר לזכות ביום גדול זה. אולם אנו נתחזק לעומתו, לא ננוח ולא נשקוט, ובכח הצדיקים נזכה לתשובה שלימה.

(מסובך סתוך שיחתו של הרב שאול סירוטה שליט"א. ניתן להאזין לשיעור המלא במסגרת השטע של 'אוצרת ברסלב' 02-9950000. אידיש, 5.8.1)

למה נכנס הבהן לקודש הקדשים?

מלחמה קשה לנו בעולם הזה; יצר הרע אורב בכל פינה, על כל צעד ושעל, כדי למושך אותנו לחטאים ולתאוות. מאידך גיסא הוא מונע מאיתנו בכל דרך אפשרית כל נסיון של התעלות והתרוממות.

אם אנחנו רוצים לצאת מהמלחמה הזו כשידינו על העליונה, עלינו לחבר את התפילה עם התורה. דהיינו, לבקש ולהתחנן שנוכה לקיים את התורה על כל פרטיה, הן ב'קום ועשה' הן ב'שב ואל תעשה'. שכן הקב"ה רחום וחנון הוא, ושומע תפילת כל פה, כך שאם נאמץ הנהגה זו – בוודאי ננצל.

כך אנחנו מוצאים, שדוד המלך בספר תהלים מתפלל הרבה על קיום התורה: "אחלי (= תקוותי) יכונן דרכי לשמור חוקיך" (קט"ו); "הורני ה' דרכך אהלך באמתך יחד לבבי ליראה שמך" (פ) וכדומה. גם כל בקשותיו להנצל מאויבים ושונאים, מתחסות בעיקר לאויב שבתוך הלב – ליצר הרע שממנו יונקים גם אויבים בשר ודם. זו הסיבה שחמשת ספרי תהלים הם כנגד חמשת חומשי תורה, כי הם התפלה על קיום התורה.

זו הסיבה שהכהן הגדול היה נכנס ביום כיפור לקודש הקדשים, ששם ארון הברית אשר בו הלוחות, שורש התורה, שהוא גם השער שאליה כל עם ישראל מכוונים את תפילותיהם. כניסתו של הבהן הגדול למקום הזה שבו התחברו באופן מושלם תורה ותפילה – כיפרה על כל עוונותיהם של ישראל, כי החיבור הזה הוא ערובה לתשובה שלימה, ומי שיאחזו בדרך הזה בהתמדה ובעקביות, יזכה בדאי לעבוד את ה' בשלימות.

(עפ"י ליקוטי הלכות ר"ח, ה)

חברת דרך צדיקים מאחלת ללקוחותיה ולכל בית ישראל

שנה טובה ומתוקה

ד"ר צדיקים
02-5410100
www.dor-zedekim.com

נתיבים טורס

מאחלים לכלל אנ"ש שנה טובה ומתוקה!

"אכלו מעדנים ושתו ממתקים כי חדות ה' היא מעוזכם"

נתיבים טורס
כנסת לוחץ | הכרז צדיקים | אירונים מתחילים

02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה, לרווח פרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים							
<p>■ אומן - ביתר עילית</p> <p>החתן נחמן סולומון ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 2000 גליונות לכבוד שמחת אירוסין</p> <p>ומיועד להיות חותנו הר"ר אייל אפלבוים ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסין הבת שתי' הרבים</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ בני ברק - ירושלים</p> <p>הר"ר אברהם נחמן גלבן ה"ל</p> <p>הר"ר אליעזר גלבן ה"ל</p> <p>הר"ר חיים ברוך גלבן ה"ל</p> <p>הר"ר ישראל משה גלבן ה"ל</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות לעיני אביהם</p> <p>הרה"ח ר' יצחק בן הר"ר אליעזר הלוי גלבן זצ"ל</p> <p>נבלע ט"ז תשרי תשנ"ו. ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>■ אשדוד</p> <p>הרב יונה לייב לבל ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ אשדוד</p> <p>מוסדות עטרת צדיקים</p> <p>ביה"כ"ל היכל הבעש"ט ברסלב אשדוד</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן המוסדות הרב יונה לייב לבל ה"ל</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות בכל מילי דמיטב</p>	<p>■ ביתר עילית</p> <p>הר"ר אהרן קליגרי ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ ירושלים</p> <p>הר"ר יצחק הלפרין ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו נחמן י'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ בית שמש</p> <p>הר"ר נחמן אברהם פורנסקי ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ הר"ר שמעון ב"ר משה גבלה אנשי ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>
<p>■ מודיעין עילית</p> <p>הר"ר אברהם שמאל קלצקין ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ ביתר עילית</p> <p>הר"ר אריה שורץ ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ מודיעין עילית</p> <p>הר"ר נחמה חשיי ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ מודיעין עילית</p> <p>הר"ר שמאל אייזיק צוקר ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ מודיעין עילית</p> <p>הר"ר אריה שורץ ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ ביתר עילית</p> <p>הר"ר אברהם שמאל קלצקין ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ מודיעין עילית</p> <p>הר"ר אריה שורץ ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>■ מודיעין עילית</p> <p>הר"ר אריה שורץ ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה ויחסי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>

שנה טובה ומתוקה

לאלפי לקוחות אירו-פנים, לאנשי שלומינו ולכל בית ישראל

רח מלכי ישראל 16 ירושלים | לבירור אודות הנציג באזור מגורכם מוקד אירופנים: 02-800-80-80